

Správa o výsledku kontroly správnosti zostavenia a súladu záverečných účtov a účtovnej závierky subjektov územnej samosprávy v obci Zbehy

I. Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť správnosť zostavenia finančných výkazov v rámci účtovnej závierky, súlad finančných výkazov predkladaných daňovému úradu s finančnými výkazmi predkladanými v rámci schvaľovania záverečného účtu, tvorba a použitie peňažných fondov, preverenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania, stav a vývoj dlhu.

Predmetom kontrolnej akcie bolo: Charakteristika a postavenie obce, plnenie úloh v oblasti samosprávy, v oblasti preneseného výkonu štátnej správy, spolupráca s inými obcami pri plnení úloh, charakteristika organizácií v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti obce, spoločností a iných právnických osôb s majetkovou účasťou obce, rozpočet obce a jeho plnenie, účtovná závierka, záverečný účet obce, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.02.2009 do 16.04.2009 v Obci Zbehy, za kontrolované obdobie rokov 2007 a 2008.

II. Výsledky kontroly

1. Charakteristika a postavenie obce

Obec Zbehy (ďalej aj „obec“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Obec ku dňu 31.12.2008 evidovala 2 245 obyvateľov.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o obecnom zriadení: „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené... i) určovať organizáciu obecného úradu...*“

Kontrolou bolo zistené, že obec nemala v rokoch 2007 a 2008 schválený organizačný poriadok obecného úradu, čím **nekonala v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. i) zákona o obecnom zriadení.**

Podľa ustanovenia § 22 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej

samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve“): „Zriaďovacia listina školy... obsahuje... b) názov školy... jej sídlo (adresa) a identifikačné číslo, c) názov a adresu subjektu, ktorý je súčasťou školy alebo školského zariadenia... k) dátum a číslo rozhodnutia ministerstva o zaradení do siete.“

Okresným úradom v Nitre bola zriaďovacou listinou zo dňa 15. marca 2002 (ďalej len „zriaďovacia listina ZŠ“) zriadená základná škola s právnou subjektivitou. K zriaďovacej listine ZŠ bol dňa 01.07.2002 vyhotovený dodatok, ktorým prešla zriaďovateľská funkcia základnej školy na Obec Zbehy.

Kontrolou bolo zistené, že zriaďovacia listina ZŠ neobsahovala identifikačné číslo základnej školy, dátum a číslo rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“) o zaradení do siete.

Podľa zriaďovacej listiny ZŠ, súčasťou základnej školy boli „Školský klub detí“ a „Zariadenie školského stravovania“ – sídlo neuvedené.

Tým, že v zriaďovacej listine ZŠ nebolo uvedené identifikačné číslo základnej školy, sídlo Školského klubu detí a Zariadenia školského stravovania, obec **nekonala v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. b a c) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve** a tým, že zriaďovacia listina ZŠ neobsahovala dátum a číslo rozhodnutia MŠ SR o zaradení do siete, obec **nekonala v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. k) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.**

2. Rozpočet obce a jeho plnenie

Podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“): „Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií zriadených obcou...“

Obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) schválilo rozpočet obce na rok 2007 ako prebytkový rozpočet, ktorý bol v priebehu roka 2007 menený jedným rozpočtovým opatrením.

Kontrolou bolo zistené, že príjmy celkom boli schválené vo výške 28 614 tis. Sk, upravené na 28 204 tis. Sk, skutočné príjmy boli vykázané vo výške 28 518 tis. Sk, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavovalo plnenie na 101,11 %.

Výdavky celkom boli OZ schválené vo výške 21 583 tis. Sk, upravené na 20 602 tis. Sk a skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 17 405 tis. Sk, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavovalo plnenie na 84,48 %.

OZ schválilo rozpočet obce na rok 2008 ako prebytkový rozpočet, ktorý bol v priebehu roka menený jedným rozpočtovým opatrením.

Kontrolou bolo zistené, že príjmy celkom boli schválené vo výške 30 597 tis. Sk (1 015 634 EUR), rozpočtovým opatrením upravené na 36 141 tis. Sk (1 199 661 EUR), skutočné príjmy boli vykázané vo výške 38 097 tis. Sk (1 264 588 EUR), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavovalo plnenie na 105,41 %.

Výdavky celkom boli OZ schválené vo výške 23 098 tis. Sk (766 713 EUR), upravené na 28 379 tis. Sk (942 010 EUR) a skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 26 876 tis. Sk (892 120 EUR), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavovalo plnenie na 94,70 %.

Kontrolou bolo zistené, že rozpočet obce na rok 2008 neobsahoval rozpočet výdavkov základnej školy, ako rozpočtovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce na rok 2008.

Tým, že rozpočet obce na rok 2008 neobsahoval rozpočet výdavkov základnej školy, **nekonala obec v súlade s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

3. Účtovná závierka

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“): „*Účtovná závierka obsahuje tieto všeobecné náležitosti: ... d) deň jej zostavenia...*“

Kontrolou bolo zistené, že vo výkazoch súvaha, výkaz ziskov a strát, ktoré tvorili účtovnú závierku za rok 2007, nebol uvedený dátum ich zostavenia, čím obec **nekonala v súlade s ustanovením § 17 ods. 2 písm. d) zákona o účtovníctve.**

Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o účtovníctve: „*Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať ... f) podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie...*“

Kontrolou interných dokladov (ďalej len „ID“) za mesiac december roku 2008 bolo v troch prípadoch zistené, že ID neobsahovali podpisový záznamy osoby zodpovednej za účtovný prípad a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, čím obec **nekonala v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 písm. f) zákona o účtovníctve.**

Podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve: „*Inventúrny súpis musí obsahovať tieto údaje: a) obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky... e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku...*“

Kontrolou 23 inventúrnych súpisov (dlhodobého nehmotného majetku, pozemkov...) ku dňu 31.12.2007 bolo zistené, že inventúrne súpisy ani v jednom prípade neobsahovali názov a sídlo účtovnej jednotky, čím obec **nekonala v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. a) zákona o účtovníctve.** Ďalej bolo zistené, že inventúrne súpisy neobsahovali podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, čím obec **nekonala v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. e) zákona o účtovníctve.**

Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve: „*Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom... je povinná vyhotovovať výročnú správu...*“

Kontrolou dokumentácie účtovnej závierky za rok 2007 bolo zistené, že obec nevypracovala výročnú správu za rok 2007, čím **nekonala v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 zákona o účtovníctve.**

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: „*Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie...*“ a podľa ods. 6 citovaného paragrafu: „*V rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok sa prostriedky... rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov. Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce...*“

Kontrolou výdavkových pokladničných dokladov za december roku 2008 bolo zistené, že obec v mesiaci december 2008 v troch prípadoch poskytla dotácie (výstava betlehemov, na akciu tenis...) vyplatené v hotovosti v sume 19 675,00 Sk (653 EUR), ktoré neboli do konca rozpočtového roka

zuctovane s rozpoctom obce.

Obec tým, že nezúčtovala poskytnuté dotácie s rozpočtom obce, **nekonala v súlade s ustanovením § 7 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

4. Záverečný účet obce

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení: „*Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým... aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť...*“

Kontrolou bolo zistené, že v záverečnom účte za rok 2007 nebol uvedený dátum jeho zverejnenia pred schválením.

Obec tým, že nepreukázala zverejnenie návrhu záverečného účtu obce 15 dní pred jeho schválením, **nekonala v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení.**

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve: „*Účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva...*“

Kontrolou údajov vykázaných vo výkaze „Súvaha Uč ROPO SFOV 1-01“ (ďalej len „súvaha“) zostavenej ku dňu 31.12.2007 bolo zistené, že záväzky obce voči dodávateľom boli vykázané vo výške 2 007 tis. Sk a v záverečnom účte obce boli vykázané vo výške 2 000 tis. Sk, tzn., že v súvahe boli záväzky nesprávne vykázané vo vyššej sume o 7 tis. Sk.

Obec tým, že na účte záväzkov nevykázala identické údaje v súvahe a v záverečnom účte za rok 2007, **nekonala v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve.**

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“): „*Záznam sa vypracúva, ak kontrolný orgán nezistí nedostatky.*“

Kontrolou „Záznamu z kontroly účtovných dokladov na Obecnom úrade v Zbechoch za mesiac január 2008“ bolo zistené, že obec mala vypracovaný záznam napriek tomu, že kontrolou boli zistené nedostatky v dvoch dodávateľských faktúrach.

Tým, že z kontroly, ktorou boli zistené nedostatky bol vypracovaný záznam a nie správa, obec **nekonala v súlade s ustanovením § 21 ods. 1 zákona o finančnej kontrole.**

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení: „*Hlavný kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v obci obvyklým.*“

Kontrolou bolo zistené, že hlavný kontrolór obce v rokoch 2007 a 2008 nevypracoval plány kontrolnej činnosti v rozdelení na šesťmesačné intervaly, vypracované boli za kalendárne roky 2007 a 2008 a ďalej, obec nepreukázala ich zverejnenie pred prerokovaním spôsobom v obci obvyklým, čím obec, **nekonala v súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení.**

Vnútrotný kontrolný systém obce za roky 2007 a 2008 v súvislosti s nedostatkami zistenými kontrolou, vykazoval rezervy.

III. Záver

Kontrolou boli preukázané prípady porušovania všeobecne záväzných právnych predpisov v obci.

Zistené nedostatky vyplývali z toho, že:

- obec nemala vypracovaný organizačný poriadok obecného úradu
- zriaďovacia listina základnej školy neobsahovala požadované náležitosti
- rozpočet obce neobsahoval rozpočet výdavkov základnej školy, poskytnuté dotácie neboli zúčtované s rozpočtom obce do konca rozpočtového roka
- obec nevypracovala výročnú správu, vo výkazoch súvaha a výkaz ziskov a strát nebol uvedený dátum ich zostavenia, účtovné doklady neobsahovali požadované náležitosti
- inventúrne súpisy neobsahovali požadované náležitosti
- obec nezverejnila záverečný účet obce pred jeho schválením, v časti záväzky neboli vykázané identické údaje v súvahe a v záverečnom účte
- hlavný kontrolór obce nevypracoval plány kontrolnej činnosti v rozdelení na šesťmesačné intervaly.

Na základe výsledkov kontroly NKÚ SR odporúča obecnému zastupiteľstvu obce:

- vypracovať interný predpis k vykonávaniu inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov
- pre skvalitnenie účinnosti vnútorného kontrolného systému vypracovať interné smernice
- prijat' opatrenie, aby zúčtované účtovné doklady obsahovali všetky náležitosti požadované zákonom o účtovníctve.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnym orgánom obce.

Na odstránenie zistených nedostatkov prijala Obec Zbehy 12 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.